

NÁVRAT SUVERENITY DO SLOVENSKEJ ZAHRANIČNEJ POLITIKY

SMER – slovenská sociálna demokracia (SMER – SSD) počas dvanástich rokov pôsobenia vo vláde SR dôsledne presadzoval suverénnu zahraničnú politiku a chránil slovenské národno-štátne záujmy. Vychádzal z plného rešpektovania medzinárodného práva, nezasahovania do vnútorných záležitostí iných krajín a porozumenia, že na svete sú aj krajiny ako Čína, či Vietnam, ktoré sa rozhodli ísť inou formou vládnutia, ako je parlamentná demokracia.

Po parlamentných voľbách v roku 2020 suverenita a obhajoba národno-štátnych záujmov prestala byť súčasťou slovenskej zahraničnej politiky. SMER – SSD, v prípade účasti v novej vládnej koalícii po parlamentných voľbách 30. septembra 2023, tieto podstatné prvky do slovenskej zahraničnej politiky vráti.

SMER – SSD považuje členstvo SR v Európskej únii (EÚ) za nenahraditeľné. SMER – SSD ešte ako opozičná strana výrazne prispel k úspešnosti referenda o vstupe SR do EÚ a počas vládnutia urobil významné kroky k hlbšej európskej integrácii Slovenska (vstup do tzv. Schengenského priestoru a prijatie spoločnej európskej meny). EÚ je pre Slovensko životný priestor. Európska integrácia je jedinečný projekt hodný ochrany.

SMER – SSD so znepokojením sleduje pokles dôvery občanov SR v európske inštitúcie. Odmieťa ale obraz, že za znižovaním dôveryhodnosti EÚ na Slovensku treba vidieť výlučne len slovenské vnútorné politické pomery. SMER – SSD spája výnimočnosť EÚ s právom slovenskej politickej reprezentácie a občanov SR na kritický názor na fungovanie orgánov EÚ. SMER – SSD otvorene komunikuje, že EÚ nie je v súčasnosti správne riadená a že jej mnohé rozhodnutia vyvolávajú na Slovensku verejný nesúhlas.

V prípade účasti SMERU – SSD v novej vládnej koalícii budú jeho reprezentanti stáť na strane iniciatív podporujúcich samostatnú zahraničnú a ekonomickú politiku EÚ, rovnocenné partnerstvo EÚ s USA, návrat k mierovej podstate EÚ, rešpektovanie jednotlivých členských štátov bez ohľadu na ich ekonomickú silu a veľkosť a radikálne odmietajúcich oslabovania postavenie jednotlivých členských krajín EÚ zrušením práva veta pri rozhodnutiach vyžadujúcich súhlas všetkých členov EÚ. SMER – SSD bude podporovať spoločné ambiciózne európske postupy pri ochrane klímy a životného prostredia za predpokladu, že nebudú drasticky ohrozovať konkurencieschopnosť EÚ a viesť

k znižovaniu životnej úrovne občanov členských krajín EÚ. Zohľadňovanie slovenských národných záujmov je dôležité pri návrhoch európskej migračnej politiky.

SMER – SSD bude podporovať plnenie záväzkov vyplývajúcich z členstva v NATO. Súčasne odmieta obviňovanie občanov SR, a to z úst niektorých najvyšších ústavných činiteľov SR, z prepadu dôveryhodnosti NATO v očiach slovenskej verejnosti.

SMER – SSD považuje obnovenie efektívnej spolupráce v rámci formátu V4 za nevyhnutné na presadzovanie spoločných záujmov SR, ČR, Poľska a Maďarska, ako to bolo napríklad v čase vrcholiacej migračnej krízy. Deštruktívny prístup súčasnej slovenskej vlády k V4 priamo ohrozuje slovenské národno-štátne záujmy.

SMER – SSD vníma rozdielne pohľady účastníkov vyšehradského formátu na aktuálne zahraničné udalosti, predovšetkým na vojnový konflikt na Ukrajine. Tie ale nemôžu ohrozovať historicky vynikajúce priateľské vzťahy medzi SR, ČR, Poľskom a Maďarskom. SMER – SSD v prípade účasti vo vláde musí venovať osobitnú pozornosť vzácnjej blízkosti SR a ČR a nedovoliť vystavenie tohto unikátneho vzťahu akémukoľvek nebezpečenstvu. SMER – SSD počas svojho vládneho pôsobenia vyvinul spoločne s maďarskou politickou reprezentáciou maximálne úsilie, aby otázka spolužitia Slovákov a Maďarov na území Slovenska, ktoré ešte v roku 2006 bolo napäté, nebola predmetom politickej súťaže. V roku 2016 SMER – SSD vytvoril prvýkrát v modernej histórii Slovenska spoločnú vládu so SNS a Mostom – Híd, čo je príkladom najlepšej praxe riešenia spolužitia s príslušníkmi národnostných menšín. SMER – SSD bude v tejto politike pokračovať aj v prípadnej účasti vo vláde.

SMER – SSD si uvedomuje, že v nasledujúcom období bude rozhodujúcou zahranično-politickou udalosťou pokračovanie vojnového konfliktu na Ukrajine. SMER – SSD bude podporovať všemožnú humanitárnu pomoc Ukrajine. SMER – SSD naďalej odmieta vojenskú pomoc Ukrajine, pretože táto vedie len k predlžovaniu vojnového konfliktu a k utrpeniu civilistov bez zmeny postoja Ruskej federácie. SMER – SSD v prípade účasti vo vláde bude hodnotiť návrhy na uvalenie sankcií proti ktorémukoľvek štátu na svete na základe efektivity navrhovaných sankcií pri dosahovaní zamýšľaných cieľov a najmä na základe ekonomických a sociálnych dopadov sankcií na Slovensko. V záujme ukončiť vojnový konflikt na Ukrajine SMER – SSD podporí všetky zmysluplné mierové plány a vyvinie maximálne úsilie, aby to bola predovšetkým EÚ, ktorá v rámci

svojej vlastnej suverénnej zahraničnej politiky príde s návrhmi na okamžité ukončenie bojov na Ukrajine a na diplomatické urovnanie konfliktu. SMER – SSD považuje použitie ruskej vojenskej sily na Ukrajine za porušenie medzinárodného práva, tak ako za porušenie medzinárodného práva považoval inváziu USA do Iraku, či vznik Kosova. Pri hodnotení situácie na Ukrajine SMER – SSD vníma udalosti vo východnej a južnej časti Ukrajiny v roku 2014 a nasledujúcom období. Napriek porušeniu medzinárodného práva pri vojne na Ukrajine bude SMER – SSD chrániť pamiatku obetí Červenej armády pri oslobodzovaní Slovenska a význam úlohy, ktorú bývalý ZSSR a všetky jeho národy, vrátane Rusov, Ukrajincov, Bielorusov, Moldavcov a ďalších zohral pri porážke nemeckého fašizmu.

SMER – SSD so znepokojením vníma pokusy postaviť medzi Západom a Východom novú železnú oponu, ako aj dôsledky politiky USA a EÚ v podobe nového strategického spojenectva medzi Ruskou federáciou a Čínou. SMER – SSD v prípade účasti vo vláde a po ukončení vojnového konfliktu na Ukrajine podnikne nevyhnutné kroky na základnú šandardizáciu vzťahov medzi Slovenskou republikou, celou EÚ a Ruskou federáciou. SMER – SSD odmieta politiku vytvárania nepriateľov a má a bude mať záujem na dobrých priateľských a ekonomicky vzájomne výhodných vzťahoch so všetkými krajinami sveta, ktoré budú mať záujem na rovnakých vzťahoch so Slovenskom. SMER – SSD mieni suverénne, v kontexte nášho členstva v EÚ a NATO, pokračovať v zahraničnej politike na všetky štyri svetové strany, a to na základe princípov zdôraznených v úvode týchto východísk slovenskej zahraničnej politiky pre volebný program na nastávajúce parlamentné voľby.

28. marca 2023